

คู่มือ

แนวทางการดำเนินงาน

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การพัฒนาเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ห่างไกลจากยาเสพติด สื่อลามกอนาจาร เกมออนไลน์ การพนัน และการทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นพฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ ถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๑ ถึงปัจจุบัน โดยบูรณาการแผนงานกับทุกภาคส่วนและระดมทรัพยากรจากทุกหน่วยงานในการจัดทำองค์ความรู้และประสานงานเป็นกลไกขับเคลื่อนงานในสถานศึกษา ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาได้ในระดับหนึ่งกลุ่มผู้ค้ำยังมีความพยายามเข้าถึงกลุ่มเยาวชนโดยการพัฒนาสุตรยาเสพติด ประกอบด้วยส่วนผสมให้มีรูป รส กลิ่น สี เพื่อให้เยาวชนอยากลอง จำหน่ายตามสถานบริการ สถานบันเทิงและแหล่งมั่วสุมเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ปกครองจึงต้องเฝ้าระวัง ร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ที่จะดำเนินการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข มีความเข้มแข็งและต่อเนื่องอย่างยั่งยืนตลอดไป

กระทรวงศึกษาธิการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข ผู้บริหารสถานศึกษาในทุกสังกัด จะนำไปขับเคลื่อนกำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน กลยุทธ์ มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อบายมุข ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ส่งผลให้ลูกหลาน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา มีภูมิคุ้มกันและจิตสำนึกที่จะไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข และเป็นส่วนหนึ่งของพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดในการเสริมสร้างความสงบสุขทั้งในชุมชน สังคม และเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติสืบไป

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้อำนวยการศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ตอนที่ ๑	๑
นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	
ตอนที่ ๒	๒
โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	
ตอนที่ ๓	๔
ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	
ตอนที่ ๔	๕
กระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	
ตอนที่ ๕	๑๓
หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข	
ภาคผนวก	
ขั้นตอนการประเมิน	๒๐
แบบ สขป.๑ (แบบสถานศึกษา)	๒๒
แบบ สขป.๒ (แบบหน่วยงาน)	๒๗

นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิถีปฏิบัติเสถียรหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

๑. ผู้บริหารทุกระดับนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

๒. ผู้บริหารทุกระดับ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ความร่วมมือและร่วมแรงร่วมใจจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การสอน เช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ ค่ายคุณธรรม กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาป้องกันยาเสพติด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักเรียน นักศึกษา ทั้งในส่วนของชมรมและสภานักเรียน

๔. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนให้ทั่วถึงโดยสร้างเครือข่ายแกนนำทุกระดับในสถานศึกษา

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการดำเนินงาน ๕ มาตรการ ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด คือ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ ภายใต้กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ปล่อย

๖. ผู้บริหารทุกระดับ อำนาจการ กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและจัดมาตรการเสริมแรงให้แก่ผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติดดีเด่น ด้วยการยกย่องชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตร เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ มาตรการลงโทษบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ออกจากราชการและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพครู

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้อำนวยการศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวก ในเชิงลบก็มีปรากฏการณ์เช่นกัน เป็นต้นว่า ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการแพร่ระบาดของของยาเสพติด ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่างๆ ปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม หรืออื่นๆ ภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้เป็นไปตามความมุ่งหวังนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งมีครูอาจารย์เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษา ให้เติบโตงดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม

การพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการให้เป็น คนเก่ง คนดี มีความสุข นอกจากนี้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ได้รับกระบวนการเรียนรู้แล้ว การป้องกัน และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นจากปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ร้านเกมส์ การพนัน หนีเรียน ทะเลาะวิวาท ก่ออาชญากรรม เป็นปัญหาสังคมที่ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ต้องเข้าไปช่วยเหลือและแก้ไขไม่ให้มีพฤติกรรมเสี่ยง

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้ดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แนวคิดและหลักการของ “๔ ประสาน ๒ คำ” ซึ่ง ๔ ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู/อาจารย์ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน/นักศึกษา และส่วนของ ๒ คำ เดิมเป็นผู้แทนชุมชนแต่พื้นที่เสี่ยงเพิ่มมากขึ้น จึงได้กำหนดใหม่เพื่อให้มีบุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ได้แก่ ตำรวจและพระสงฆ์ ซึ่งอยู่ในบริเวณท้องถิ่นและชุมชน ทั้งนี้เพื่อช่วยสถานศึกษาให้มีมาตรการป้องกันและการป้องปรามติดตามผู้จำหน่ายและผู้เสพและมาตรการความปลอดภัย เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับคณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวในการต่อสู้กับปัญหา ยาเสพติดและแหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้สถานศึกษามีระบบการป้องกันที่เข้มแข็งและยั่งยืน จึงให้มีการดำเนินงาน ๕ มาตรการ ได้แก่ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และกลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย และ ๒ ไม่ คือ ไม่ปกปิดข้อมูล ไม่ปล่อยอก เป็นแนวทางการดำเนินงาน

๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อลดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุขในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
๒. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขนอกสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน
๓. เป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่สถานศึกษาในการนำไปพัฒนาและสร้างระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อบายมุข ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษา ในทุกพื้นที่

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ด้านปริมาณ

- สถานศึกษาทุกแห่งสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เข้าร่วมโครงการและรับการประเมินผลประจำปี เพื่อประกาศให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
- ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา ในชุมชนทุกแห่งที่สถานศึกษาตั้งอยู่ในชุมชนให้การสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๓.๒ ด้านคุณภาพ

- ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง นักเรียนและนักศึกษา มีจิตสำนึก ร่วมกันในการดูแลกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า ฝิ่นระวังไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและอบายมุข
- ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำทางศาสนา มีจิตสำนึกในการดูแลลูกหลานไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุข
- นักเรียน นักศึกษา มีจิตสาธารณะ รู้จักเสียสละ มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สป. และสำนักงาน ป.ป.ส.

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ ร้อยละ ๘๐ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ นักเรียนและนักศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข มีความพึงพอใจที่เข้าร่วมโครงการ

เชิงคุณภาพ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา มั่นใจในกระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข นักเรียน นักศึกษา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นแบบอย่างที่ดีงามของสังคม

๖. การประเมินผลโครงการ

ประเมินเมื่อเสร็จสิ้นโครงการภาคเรียนที่ ๑ และภาคเรียนที่ ๒ ของปีการศึกษาโดยมีคณะกรรมการจากหน่วยงานต้นสังกัด กำหนดรายละเอียดตามหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

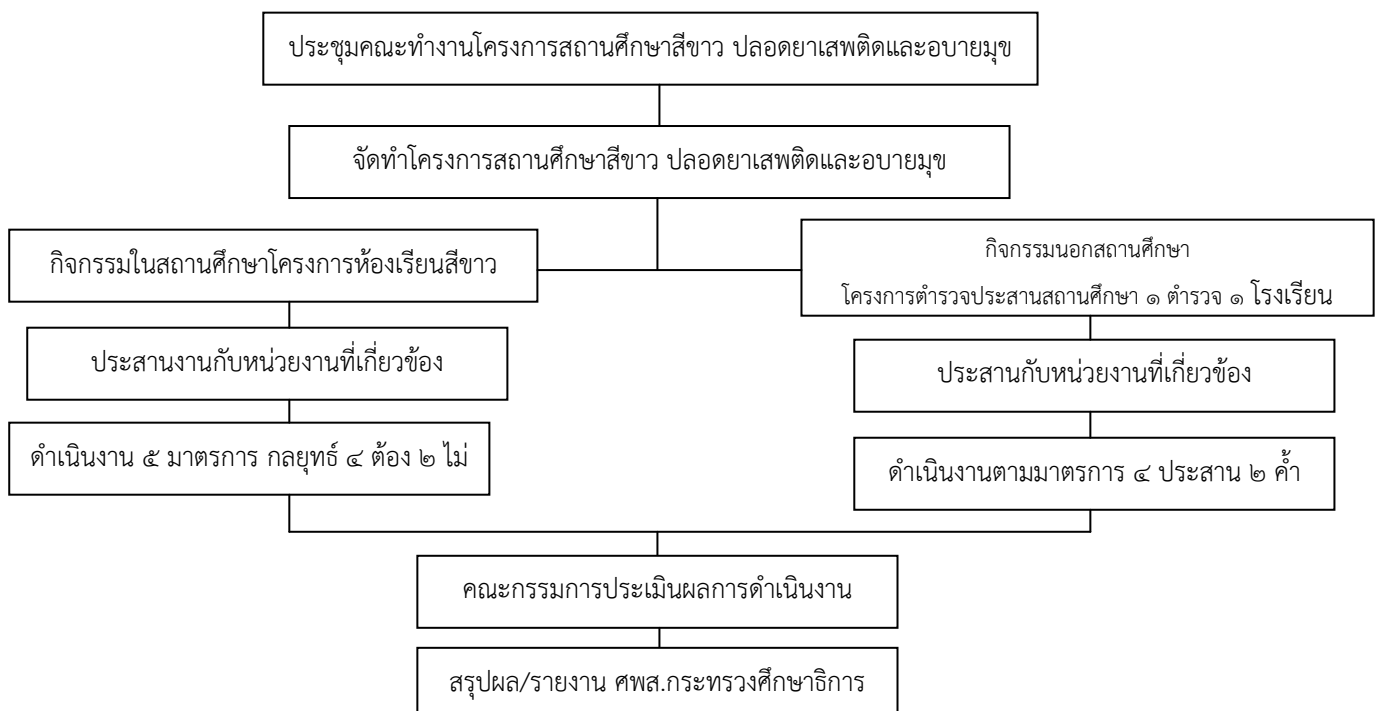
๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา รู้จักเสียสละ ไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและอบายมุขและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีระบบดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและอบายมุขอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน
- สถานศึกษาเป็นศูนย์การเรียนรู้โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ประจำอำเภอในการศึกษาดูงานและเป็นแหล่งเรียนรู้

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

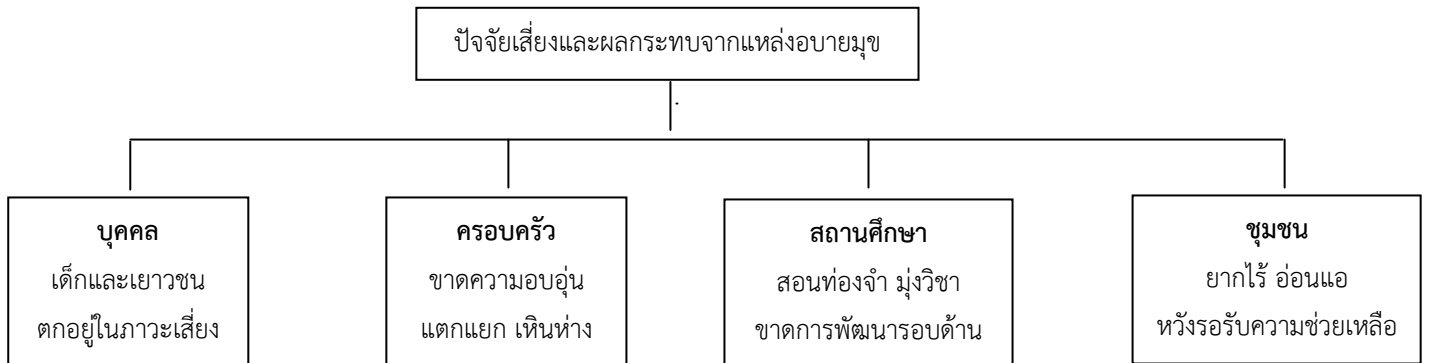
การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ของสถานศึกษาทั่วประเทศกำหนดให้มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. สถานศึกษานำข้อมูลปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษาและข้อมูลการคัดกรองมาศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ปัญหาและสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา ยาเสพติดและปัจจัยเสี่ยงแหล่งอบายมุขรอบสถานศึกษา
๒. สถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข และนำข้อมูลจากการศึกษาข้อที่ ๑ มาจัดทำแผนปฏิบัติการ จัดทำโครงการและกิจกรรมให้ตรงกับสาเหตุที่แท้จริงกับปัญหา
๓. ดำเนินการจัดทำตารางปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา และดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการโครงการและกิจกรรมโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามที่กำหนดไว้ใน ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่
๔. ผู้บริหารสถานศึกษา อำนวยการ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีความต่อเนื่องเข้มแข็งและยั่งยืน สรุปรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานต้นสังกัด
๕. ผู้บริหารหน่วยงานระดับพื้นที่แต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ประเมินผลการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์นำเสนอศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ
๖. ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ตรวจสอบรายชื่อสถานศึกษาพิจารณาผลงานและให้ความเห็นชอบจัดลำดับผลงานและจัดทำประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
๗. ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ มอบโล่ เกียรติบัตร เพื่อประกาศให้เป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ของปีการศึกษา
๘. ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ จัดสรรโควตาการเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษของสำนักงาน ป.ป.ส. และของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

กระบวนการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข

๑. สถานการณ์ยาเสพติด/อบายมุขในสถานศึกษา

สภาพปัญหา

๑. สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุขเริ่มในกลุ่มหลงผิด แล้วแพร่กระจายไปสู่กลุ่มผู้ขายบริการทางเพศ เข้าสู่ครอบครัวและสถานศึกษา ทำให้จำนวนคนติดยาเสพติดที่เป็นเด็กและเยาวชนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
๒. การผลิตและการจำหน่ายยาเสพติดมีเทคโนโลยีสูง และการกระจายยาเสพติดอย่างรวดเร็วจนยากในการปราบปราม มีการสร้างระบบเครือข่ายการจำหน่ายเหมือนสินค้าจำหน่ายตรงใน กลุ่มนักเรียน นักศึกษา
๓. สภาพสังคม ครอบครัว และชุมชนเปลี่ยนแปลง ทำให้วิถีชีวิตมีความเสี่ยง แตกหัก เห็นห่าง และอ่อนแอ
๔. การบริหารจัดการที่ขาดเอกภาพ ทำให้ต่างหน่วยงาน ต่างคนต่างทำ ขาดความต่อเนื่อง ผู้ติดยาเสพติดยังวนเวียนอยู่ในวงจรแห่งความชั่วร้าย เป็นภาระของสังคม ทำให้ประเทศขาดศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก

ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑. การรณรงค์ให้ผู้บริหารสถานศึกษานำนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่กำหนดเป็นวาระแห่งชาติที่ทุกฝ่ายต้องร่วมแก้ปัญหา จึงต้องพัฒนากลไกการบริหารจัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาในการดำเนินงาน
๒. กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีประสิทธิภาพ โดยการแก้ปัญหาค้นหาต้นเหตุ และแก้ไขให้ชัดเจน จึงต้องพัฒนาคน ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน
๓. การระดมความร่วมมือจากทุกสถานศึกษาในการแก้ปัญหายาเสพติด โดยถือว่าเป็นปัญหาของตนเองต้องทำต่อเนื่องครบวงจรและผู้ชนะ คือ **สถานศึกษาสีขาว** จึงต้องพัฒนาสถานศึกษาให้ต่อสู้กับปัญหาทุกรูปแบบ
๔. ให้ความสำคัญในการต่อต้านยาเสพติด แต่ต้องแก้ปัญหาล้างมอมเมาอบายมุขอื่นควบคู่กันไปด้วย จึงต้องพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อม บริการทางการแพทย์ และจิตวิทยาสังคม เพื่อมิให้ปัญหาเลวร้ายยิ่งกว่าที่เป็นในปัจจุบัน

๒. วิสัยทัศน์และการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งตื่นตัวตระหนักถึงปัญหาอาชญากรรม อบายมุข สิ่งมอมเมา การพนันและอันตรายที่เกิดขึ้นกับ นักเรียน นักศึกษา

๒. นักเรียน นักศึกษา ที่มีพฤติกรรมเป็นผู้เสพยาเสพติดและพฤติกรรมผู้ลุ่มหลงสิ่งมอมเมา และ นักเลง มีระบบการส่งต่อให้ได้รับการช่วยเหลือ สงเคราะห์จากบ้าน สถานศึกษา และชุมชน จนกลับคืนสู่สังคมและชีวิตสงบสุข

๓. แหล่งอบายมุขสิ่งชั่วร้ายทางกามารมณ์ลดลง ปัจจัยเสี่ยงรอบสถานศึกษามีการบังคับใช้กฎหมาย

๔. จำนวนของสถานศึกษาสีขาว ซึ่งต่อสู้กับปัญหาอบายมุขและปัญหาอาชญากรรมได้สำเร็จและยั่งยืนมีมากขึ้น

ภารกิจที่ต้องดำเนินการ

๑. สร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกของสถานศึกษาให้ต้องลุกขึ้นมาต่อสู้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง

๒. ต้องพัฒนาศักยภาพของกระทรวงศึกษาธิการ ในการประสาน/ติดตาม/ตรวจสอบเพื่อสนับสนุน สถานศึกษาต่อสู้กับปัญหาอาชญากรรม/อบายมุข อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๓. ใช้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการป้องกัน และต้องทำให้ได้ผล มิฉะนั้นต้องใช้มาตรการรุนแรงขึ้น เพื่อในอนาคต ไม่ให้เกิดกรณีนักเรียน นักศึกษา เปลี่ยนจากผู้เสพมาเป็นผู้จำหน่ายมากขึ้น

ผู้รับภารกิจในระดับต่างๆ ประกอบด้วย

๑. **ระดับกระทรวง** คณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวระดับกระทรวง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน และมีคณะกรรมการจากส่วนราชการ/ภาคเอกชน/ชุมชน โดยมีกระทรวงศึกษาธิการเป็นคณะกรรมการ ดำเนินงาน

๒. **ระดับองค์กรหลัก** คณะกรรมการสถานศึกษาสีขาวขององค์กรหลัก ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓. **ระดับสถานศึกษา** คณะกรรมการสถานศึกษาทุกสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓. ยุทธศาสตร์/แนวปฏิบัติในการป้องปราม อบายมุข การพนัน และการทะเลาะวิวาทในสถานศึกษา

๑. บทบาทของสถานศึกษา

๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วยครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง ตำรวจ นักธุรกิจ เพื่อจัดกิจกรรม

๑.๒ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียน นักศึกษา สนุกทำท่ายและเอาใจใส่การเรียน

๑.๓ ประกาศนโยบายของสถานศึกษาให้ชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ดีและไม่พึงปรารถนา

๑.๔ ติดต่อกองนี้ตำรวจในพื้นที่เพื่อประสานงานขอความร่วมมือในกรณีเกิดเหตุ

๑.๕ บันทึกประจำวันและรายงานเหตุการณ์รุนแรงที่เกิดขึ้น เพื่อลงมือแก้ไขให้ทัน

๑.๖ เชิญผู้ปกครองมาร่วมโครงการของสถานศึกษาสม่ำเสมอ

๑.๗ กำชับให้ครู อาจารย์ ทุกคนเป็นต้นแบบพฤติกรรมที่ดี

๑.๘ เชิญวิทยากรในชุมชนมาร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

๑.๙ จัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้ทำงานเป็นกลุ่มและกิจกรรมโครงการห้องเรียนสีขาว

๒. บทบาทสำหรับนักเรียน นักศึกษา

- ๒.๑ จัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา เพื่อรณรงค์ต่อต้านอบายมุข การพนัน และการทะเลาะวิวาท
- ๒.๒ คณะกรรมการ/สภานักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมด้านความปลอดภัยของโรงเรียน
- ๒.๓ จัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน
- ๒.๔ ฝึกประชาธิปไตยในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ให้รู้จักเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
- ๒.๕ แจ้งเบาะแสผู้เล่นการพนัน , หัวโจก เพื่อนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนให้ครูและผู้บริหารทราบ
- ๒.๖ เคารพในกฎกติกา มารยาทของนักเรียน นักศึกษา ที่พึงปฏิบัติ
- ๒.๗ เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและตระหนักถึงความปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมรอบสถานศึกษา
- ๒.๘ ร่วมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- ๒.๙ ชักชวนผู้ปกครองไปเข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา
- ๒.๑๐ ปฏิบัติตนเป็นที่พึ่งต่อรุ่นน้องและเพื่อนที่ดีในกลุ่มเพื่อน
- ๒.๑๑ นักเรียน นักศึกษา ควรได้ฝึกทักษะการป้องกันตัวเพื่อความปลอดภัย และนักเรียน นักศึกษา

ได้ศึกษางานของตำรวจ ทักษสถานและบ้านเยาวชน

๓. บทบาทสำหรับผู้ปกครอง

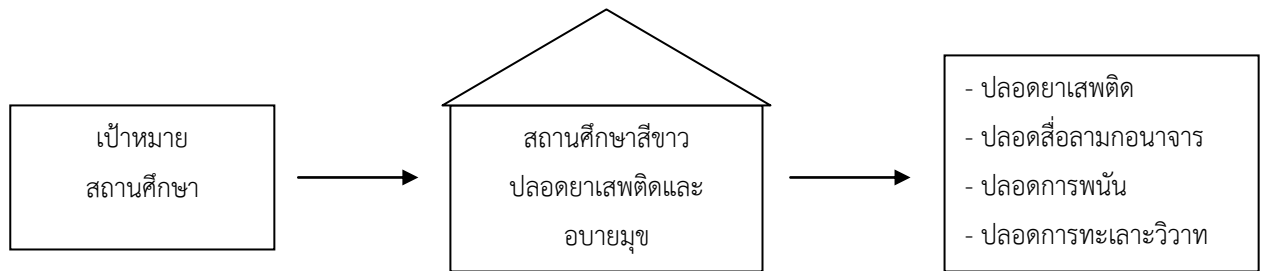
- ๓.๑ ฝึกรบรรมนิสัยให้ลูกหลานมีระเบียบวินัย , รับผิดชอบในการเรียน และรับผิดชอบตนเอง
- ๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้ความอบอุ่นเป็นที่พึ่งของลูก
- ๓.๓ ตักเตือนบุตรหลานให้อยู่ในระเบียบวินัยที่ดีงาม , และสอดส่องดูแลสถานศึกษา
- ๓.๔ ชักถามถึงกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบสภาพของเด็กเมื่ออยู่ในสถานศึกษา
- ๓.๕ หมั่นไปพบครู อาจารย์ประจำชั้น เข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง , เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา
- ๓.๖ ระมัดระวังมิให้เด็กเล่นการพนัน สะสมสื่อลามก , เข้ากลุ่มเพื่อนอันธพาล , พกอาวุธเมื่ออยู่บ้าน
- ๓.๗ ให้อเวลาอยู่กับลูกหลานเพื่อสร้างความอบอุ่น ดูแลมิให้เด็กดูโทรทัศน์ที่รุนแรงและใช้เวลาว่างให้เป็น

ประโยชน์

๔. บทบาทของชุมชน

- ๔.๑ ร่วมเป็นคณะกรรมการความปลอดภัยของสถานศึกษา
- ๔.๒ ให้ความร่วมมือสถานศึกษาในกิจกรรมต่างๆ
- ๔.๓ สนับสนุนให้สถานศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๔.๔ สอดส่องดูแลความปลอดภัยในการเดินทางไปสถานศึกษาของเด็กนักเรียน นักศึกษา
- ๔.๕ สำหรับเจ้าของธุรกิจสนับสนุนให้พ่อแม่ที่ทำงานด้วยไปร่วมกิจกรรมสถานศึกษา
- ๔.๖ เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา เข้าเยี่ยมชมหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานประกอบการของชุมชน
- ๔.๗ สนับสนุนเงินทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กยากจนในชุมชน
- ๔.๘ ช่วยสอดส่องดูแลพฤติกรรมของเยาวชนและรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษา

๔. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑.๑ สถานศึกษาพยายามป้องกันและแก้ไขให้ถึงที่สุด โดยไม่ไล่นักเรียน นักศึกษา ให้พ้นไปเป็นภาระสังคม หรือสถาบันอื่น

๑.๒ ขอให้องค์กรหลักทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษาให้รายงานกระทรวงศึกษาธิการโดยไม่ถือเป็นการความผิดแต่จะพิจารณาเป็นความดีความชอบในการรายงานตามความจริง

๑.๓ ขอให้องค์กรหลักย้ายสถานศึกษา ให้ครู อาจารย์ เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่สูบบุหรี่ จัดสถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่และปลอดภัย

๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาสื่อลามกอนาจารและปัจจัยเสี่ยง

๒.๑ ให้สถานศึกษาตรวจค้นและป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษา นำสื่อลามกอนาจารเข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา

๒.๒ ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดหนังสือ , วิดีโอ , เทป , โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็นสารประโยชน์ ให้ความบันเทิงที่ประเทืองสติปัญญาบริการแก่นักเรียน นักศึกษา

๓. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคารพนัน

๓.๑ จัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษา รู้จักประหยัดอดออม ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย และฝึกทำงานเพื่อหารายได้พิเศษจากการประกอบสัมมาชีพ

๓.๒ ป้องปรามมิให้นักเรียน นักศึกษา เล่นการพนันทุกรูปแบบในสถานศึกษา และตรวจค้นแหล่งที่อาจมีผู้สูม

๓.๓ ส่งอาจารย์ฝ่ายปกครองหรือประสานสารวัตรนักเรียนเพื่อสุ่มตรวจนักเรียน นักศึกษา ที่อาจไปมีผู้สูมตามแหล่งอบายมุข แหล่งการพนัน ของชุมชนหรือของพื้นที่

๔. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคารทะเลาะวิวาท

๔.๑ ประสานฝ่ายตำรวจให้ใช้มาตรการเฉียบขาดในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา ที่ทำผิดกฎหมาย

๔.๒ ติดตามตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน นักศึกษา ที่มีปัญหาเป็นรายกรณีหรือรายกลุ่ม และส่งครูไปเยี่ยมถึงบ้าน เพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง

๔.๓ ตรวจค้นการพกพาอาวุธเข้ามาในสถานศึกษาและเพิ่มโทษผู้ที่ทำผิดถูกตักเตือนมาแล้ว

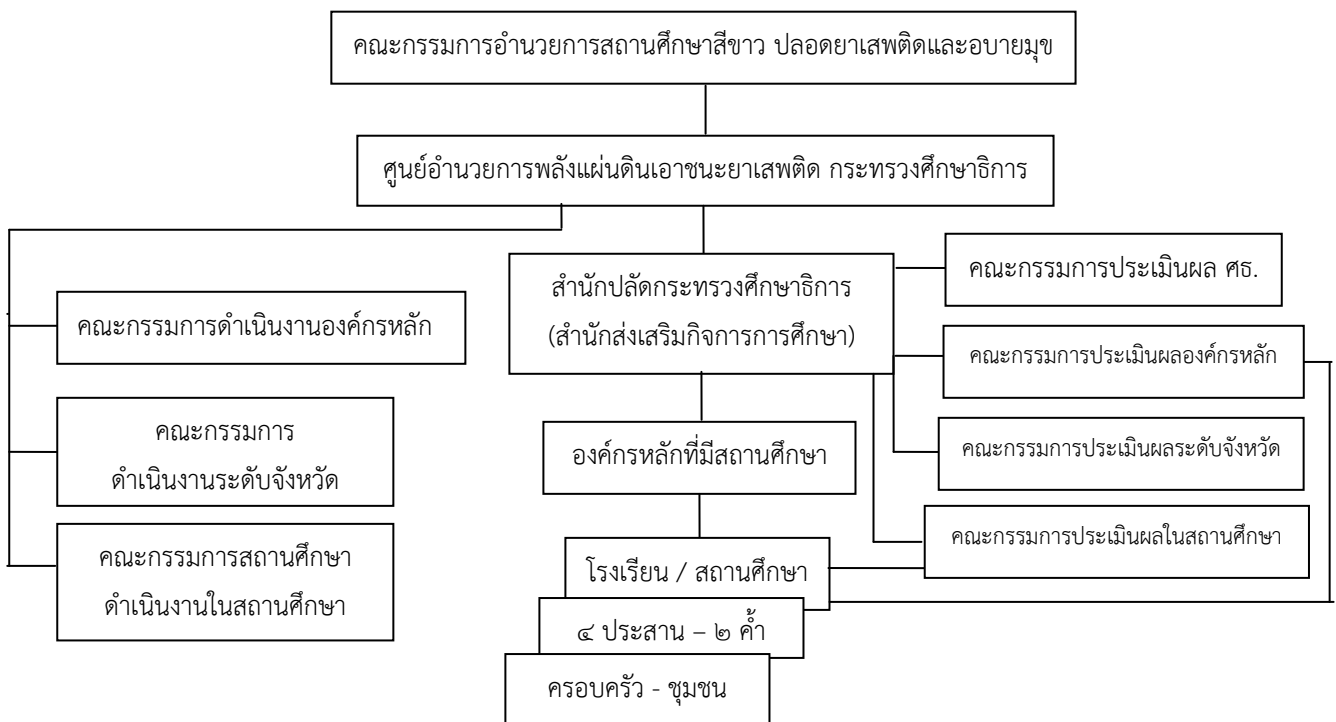
๔.๔ ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดระเบียบวินัย , กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

๔.๕ สร้างองค์การเครือข่ายระหว่างบ้าน , โรงเรียน , ชุมชน , ตำรวจ โดยมีระบบสื่อสารโทรคมนาคมและระบบข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง

๕. แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

๕.๑ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

รูปที่ ๑ แผนภูมิแสดงโครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนสีขาว

๖. การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

๑. ร่างโครงการ และยื่นใบสมัครขอเข้าร่วมโครงการกับหน่วยงานต้นสังกัด

๒. ประสานการดำเนินงานตามโครงการกับหน่วยงานต้นสังกัด

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันกำหนดกิจกรรมในการดำเนินการป้องกันการป้องปราม และ/หรือการบำบัดรักษาฟื้นฟูในทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- กลุ่มของผู้แทนผู้บริหาร/- กลุ่มของผู้แทนครู – อาจารย์
- กลุ่มของผู้แทนผู้ปกครอง/กลุ่มของผู้แทนนักเรียน – นักศึกษา

๔. เชิญบุคคลเข้าร่วมเป็นกรรมการของโครงการ ในกลุ่มของผู้นำทุกฝ่าย ประกอบด้วย

- ผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และ พระสงฆ์
- ผู้นำท้องถิ่น/ผู้นำชุมชน

๕. ติดต่อประสานงานในการจัดประชุมให้ความรู้และแนวทางในการดำเนินงานของโครงการ ให้กับคณะกรรมการทุกกลุ่มโดยวิทยากรจากส่วนกลาง หรือจากสถานศึกษานำร่อง

๖. จัดประชุมคณะกรรมการกลุ่มต่างๆ เพื่อกำหนดกิจกรรมและวางแผนงานในการดำเนินการ

กิจกรรมโครงการ ประกอบด้วยกิจกรรมที่แบ่งเป็นกิจกรรมหลัก ดังนี้

๑. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดสารเสพติดในสถานศึกษาและอบายมุข ได้แก่

- โครงการห้องเรียนสีขาว
- จัดโครงการเพื่อนเตือนเพื่อน
- จัดรายการออกเสียงตามสาย
- จัดการเดินรณรงค์
- จัดแข่งขันมินิมาราธอน
- จัดแสดงคอนเสิร์ตพลังสีขาว
- ให้ความรู้การป้องกันยาเสพติด โทษทางกฎหมาย
- อบรมแกนนำ
- จัดค่ายเยาวชนพิทักษ์สังคม
- จัดกิจกรรมธนาคารความดี
- จัดกิจกรรมลานวัด ลานใจ ลานกีฬา จัดตั้งชมรมดนตรี ส่งเสริมการเล่นดนตรี จัดหาอุปกรณ์

อาจารย์ฝึก จัดกิจกรรมแข่งขันการเล่นดนตรีภายใน ภายนอก

- จัดอบรมลูกเสือต้านยาเสพติด
- ปรับปรุงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม สร้างสนามกีฬา ส่งเสริมให้นักเรียนเล่นกีฬา จัดหาอุปกรณ์

อาจารย์ฝึก จัดกิจกรรมแข่งขันภายใน ภายนอก

- ตรวจปัสสาวะ
- จัดสถานที่บำบัด
- จัดกิจกรรมฟื้นฟู
- จัดกิจกรรมอบรมสร้างภูมิคุ้มกัน

๒. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสื่อลามกอนาจารในสถานศึกษา ได้แก่

- ตรวจสอบและป้องกันมิให้นักเรียน นักศึกษา นำสื่อลามกอนาจารเข้ามาเผยแพร่ในสถานศึกษา
- ส่งเสริมให้สถานศึกษา จัดทำสื่อ หนังสือ วิดีโอ เทปบันทึกเสียง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เป็น

สารประโยชน์ ให้ความบันเทิงที่ประเทืองสติปัญญาเพื่อให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา

๓. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาการพนันในสถานศึกษา ได้แก่

- จัดกิจกรรมให้นักเรียน นักศึกษา รู้หลักประหยัดตามหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง
- ให้ป้องกัน มิให้นักเรียน นักศึกษา เล่นการพนันทุกรูปแบบในสถานศึกษาและตรวจค้นสถานที่

ซึ่งอาจเป็นที่มั่วสุม

- ให้ครู อาจารย์ปกครอง ประสานงานกับสารวัตรนักเรียนในการสุ่มตรวจนักเรียน นักศึกษา ที่อาจไป

มั่วสุมตามแหล่งพนันและอบายมุขของชุมชน

๔. กิจกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ได้แก่

- ให้ติดตามตรวจสอบพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน นักศึกษา ที่มีปัญหาเป็นรายกรณีหรือรายกลุ่ม และให้ครูไปเยี่ยมบ้านเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการทะเลาะวิวาทข้ามสถาบัน
- ให้ตรวจค้นการพกอาวุธเข้ามาในสถานศึกษาของนักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยง และคาดโทษเพิ่ม สำหรับผู้ที่ทำผิดที่เคยถูกตักเตือนมาแล้ว
- ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ให้ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดระเบียบ วินัย กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์
- ให้สร้างองค์กรเครือข่ายระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน และตำรวจโดยมีระบบสื่อสารโทรคมนาคม และระบบข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง
- ให้ประสานกับฝ่ายตำรวจ ใช้มาตรการเฝ้าระวังในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา ที่ฝ่าฝืน ในชั้นกระทำผิดกฎหมาย

แนวทางการดำเนินงาน ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

มาตรการ ๕ มาตรการ

๑. มาตรการป้องกัน สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กิจกรรมหลักที่ดำเนินการโครงการ TO BE NUMBER ONE

๒. มาตรการค้นหา สถานศึกษาจัดระบบการคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า กิจกรรมหลักที่ดำเนินการโครงการห้องเรียนสีขาว

๓. มาตรการรักษา สถานศึกษาจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพ กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษา ตามระบบสมัครใจ การนำเข้าสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม กิจกรรมหลักที่ดำเนินงานโครงการลูกเสือต้านภัยยาเสพติด

๔. มาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มี นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา เพื่อเฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและมีการขจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่ที่บ่อนทำลายสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กิจกรรมหลักที่ดำเนินงานโครงการตำรวจประสานสถานศึกษา ๑ ตำรวจ ๑ สถานศึกษา

๕. มาตรการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานแจ้งต้นสังกัด และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

สถานศึกษาดำเนินการ ๔ ต้อง

๑. สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่

๒. สถานศึกษาต้องมีแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่ตลอดปีการศึกษา

๓. สถานศึกษาต้องมีระบบข้อมูลการดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ ระบบด้านการป้องกัน ระบบด้านการเฝ้าระวัง ระบบด้านการดูแลช่วยเหลือ และระบบด้านการบริหารจัดการ

๔. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

สถานศึกษาดำเนินการ ๒ ไม่

๑. สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด

๒. สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียน นักศึกษาออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดรักษาเมื่อหายแล้ว ให้กลับมาเรียนได้ตามปกติ

คำอธิบายและหลักเกณฑ์การพิจารณาสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

สถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข หมายถึง สถานศึกษาที่ปลอดภัย เสพติดและปัจจัยเสี่ยงทุกชนิดมีการดำเนินงานตามนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ประกอบด้วย ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ผู้บริหารทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ น้อมนำพระราชดำรัสที่ทรงห่วงใยเยาวชน ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามแนวทางยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาเป็นหลักในการทำงาน
๒. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความตระหนักและจิตสำนึกให้ความสำคัญ ร่วมมือ ร่วมใจ ในการป้องกันไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๓. สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทาง ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่ และจัดกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์ ด้านดนตรี กีฬา คุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๔. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในทุกกรณีให้ดำเนินการทางวินัยโดยให้ออกจากราชการไว้ก่อนและดำเนินการทางกฎหมาย สำหรับนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ไล่ออกให้นำไปบำบัดรักษาและเข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยให้ติดตามผลการบำบัดรักษาและเรียนได้ตามความประสงค์
๕. ผู้บริหารทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ อำนวยการ กำกับ ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรงานสถานศึกษาดีเด่นให้ยกย่อง ชมเชย มอบโล่และเกียรติบัตรโดยให้นำไปเป็นผลงานในการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนวิทยฐานะ และขึ้นเงินเดือน และประเมินสถานศึกษา

แนวทางการดำเนินงาน ๕ มาตรการ กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

มาตรการ ๕ มาตรการ

๑. มาตรการป้องกัน สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
๒. มาตรการค้นหา สถานศึกษาจัดระบบการคัดกรอง จำแนกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ออกเป็น ๕ กลุ่ม คือ กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้า
๓. มาตรการรักษา สถานศึกษาจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพ กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษาตามระบบสมัครใจ การนำเข้าสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
๔. มาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มี นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา เพื่อเฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและ มีการขจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อับโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๕. มาตรการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานแจ้งต้นสังกัด และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ ๔ ต้อง ๒ ไม่

สถานศึกษาดำเนินการ ๔ ต้อง

๕. สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่

๖. สถานศึกษาต้องมีแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่ตลอดปีการศึกษา

๗. สถานศึกษาต้องมีระบบข้อมูลการดำเนินงาน ๔ ด้าน ได้แก่ ระบบด้านการป้องกัน ระบบด้านการเฝ้าระวัง ระบบด้านการดูแลช่วยเหลือ และระบบด้านการบริหารจัดการ

๘. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

สถานศึกษาดำเนินการ ๒ ไม่

๓. สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสพ กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด

๔. สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่นักเรียน นักศึกษาออกจากสถานศึกษาให้เข้าไปบำบัดรักษาเมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนได้ตามปกติ

หลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ ๑๐๐ คะแนน

๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน (๕๐ คะแนน) สถานศึกษาจัดทำแผนงานปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา ดังนี้
ตัวบ่งชี้

๑.๑ สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว (๓๐ คะแนน)

๑.๒ สถานศึกษาจัดกิจกรรม TO BE NUMBER ONE (๑๐ คะแนน)

๑.๓ สถานศึกษากิจกรรมลูกเสือ /เนตรนารี/ยุวกาชาด/นักศึกษาวิชาทหาร ด้านยาเสพติด/

เครือข่ายนักศึกษา/กองร้อยลูกเสืออาสาบำเพ็ญประโยชน์ (๕ คะแนน)

- มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ

๑.๔ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อการป้องกันยาเสพติด (๕ คะแนน)

โดยมีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

- โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด

- กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

- กิจกรรมบ้านหลังเรียน

- กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา

- กิจกรรมชุมนุมและชมรม
- กิจกรรมค่ายคุณธรรม สมุดบันทึกความดี
- กิจกรรมจิตอาสา/ผู้บำเพ็ญประโยชน์
- กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา
- กิจกรรมอื่น ๆ

๒. มาตรฐานด้านการค้นหา (๒๐ คะแนน) สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้
ตัวบ่งชี้

๒.๑ สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา (๕ คะแนน)

๒.๒ สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะหายาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง (๕ คะแนน)

๒.๓ สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติด ภาคเรียนละ ๑ ครั้งภาคเรียนที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ภาคเรียนที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายนของปีการศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ (๕ คะแนน)

๒.๔ สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมทุกสัปดาห์ (๕ คะแนน)

๓. มาตรฐานด้านการรักษา (๑๐ คะแนน) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางและนโยบายในการบำบัดรักษากลุ่มเสพติด กลุ่มติด ดังนี้

ตัวบ่งชี้

๓.๑ สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู (๓ คะแนน)

๓.๒ สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (๓ คะแนน)

๓.๓ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัด ในสถานศึกษา (๒ คะแนน)

๓.๔ สถานศึกษามีคลินิกการให้คำปรึกษา เช่น ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา (๒ คะแนน)

๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง (๑๐ คะแนน) สถานศึกษามีระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้

ตัวบ่งชี้

๔.๑ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง (๓ คะแนน)

- โครงการสำรวจประสานโรงเรียน ๑ ดำรวจ ๑ โรงเรียน / ครูแดร์ (D.A.R.E.)

- กิจกรรมหน้าเสาธง ๕ นาที (สำรวจ ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร)

- กิจกรรมโฮมรูม

- กิจกรรมสภานักเรียน

- กิจกรรมแนะแนว

- กิจกรรมอื่น ๆ

๔.๒ สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาในการดำเนินงานด้านยาเสพติด อย่างน้อยห้องเรียนละ ๕ คน หรือ ตามสัดส่วน ๑ : ๒๐ (๓ คะแนน)

- โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษา ป.ป.ส./แกนนำห้องเรียนสีขาว
- จัดนักเรียน นักศึกษาแกนนำ เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา
- กิจกรรมอื่น ๆ

หมายเหตุ ประเมินจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผลที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม แต่ละกิจกรรม อย่างน้อย ๒ กิจกรรม

๔.๓ สถานศึกษามีครู อาจารย์แกนนำ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๒ คะแนน)

- จัดครูเวรประจำวัน เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา
- จัดครูออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- กิจกรรมอื่น ๆ

หมายเหตุ ประเมินจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผลที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม แต่ละกิจกรรม อย่างน้อย ๒ กิจกรรม

๔.๔ สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ปลอดภัยเสพติด (๒ คะแนน)

- สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/อุทยานการศึกษาป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา
- สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว
- สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง
- สถานศึกษาจัดพื้นที่ให้มีลานกีฬาต้านยาเสพติด
- สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมต้านยาเสพติด
- กิจกรรมอื่น ๆ

หมายเหตุ ประเมินจากการสรุปผลการดำเนินงาน และผลที่นักเรียนได้รับจากการจัดกิจกรรม แต่ละกิจกรรม อย่างน้อย ๕ กิจกรรม

๕. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๑๐ คะแนน) สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้ ปลอดภัยเสพติดอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนโดยดำเนินงานด้วยระบบบริหารจัดการ ดังนี้

ตัวบ่งชี้

- ๕.๑ สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์ (๒ คะแนน)
- ๕.๒ สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม (๒ คะแนน)
- ๕.๓ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานมีคำสั่งและการประชุม (๒ คะแนน)
- ๕.๔ สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการ บริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน (๒ คะแนน)

๕.๕ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒ คะแนน)

เกณฑ์การประเมินคะแนน

ระดับคะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป	ระดับสถานศึกษาดีเด่น
ระดับคะแนน ๘๕ - ๘๙ คะแนน	ระดับสถานศึกษาดี

การมอบรางวัล แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ประเภทสถานศึกษา

๑.๑ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๑ ปี

- ระดับดีเด่น สถานศึกษาได้รับโล่และธงโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ระดับดี สถานศึกษาได้รับเกียรติบัตรลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๒ ปี

- สถานศึกษา ได้รับโล่ลงนามโดยฯพณฯนายกรัฐมนตรีพร้อมป้ายโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

- กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศเป็นสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนาม

๑.๓ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๓ ปี

- สถานศึกษา ได้รับโล่พระราชทาน
- กระทรวงศึกษาธิการจะประกาศเป็นสถานศึกษามาตรฐานสากล ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ลงนาม

๒. ประเภทบุคลากร

๒.๑ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๑ ปี

- ระดับดีเด่น ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขติดได้รับโล่ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

- ระดับดี ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขได้รับเกียรติบัตรลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๒ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๒ ปี

- ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้รับโล่ลงนามโดยฯพณฯนายกรัฐมนตรี

๒.๓ สถานศึกษาที่ดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข เป็นเวลา ๓ ปี

- ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ได้รับโล่พระราชทาน

แนวทางการประเมินสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด

๑. ระดับกระทรวง

- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
- จัดทำมาตรการเสริมแรง ยกย่อง ชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตรความดีความชอบให้แก่

หน่วยงาน/สถานศึกษา/ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

๒. ระดับจังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา

- ส่วนราชการระดับจังหวัดขององค์กรหลักแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข ประกอบด้วยผู้แทนทุกภาคส่วน

- จัดทำแผนการประเมินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- รายงานผลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุขให้

กระทรวงศึกษาธิการ

- จัดทำมาตรการเสริมแรง ยกย่อง ชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตรความดีความชอบให้แก่หน่วยงาน

สถานศึกษา/ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

๓. ระดับสถานศึกษา

- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข
- ดำเนินการตามหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพโครงการสถานศึกษา

ขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข

- กำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำมาตรการเสริมแรง ยกย่อง ชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตร ความดีความชอบให้แก่

ผู้ปฏิบัติงานดีเด่น

.....

ภาคผนวก

ขั้นตอนการประเมิน

โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข

.....

๑. สถานศึกษาเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมิน ดังนี้

๑.๑ จัดทำแบบประเมินตนเอง ตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข และคู่มือโครงการห้องเรียนสีขาว

๑.๒ จัดเตรียมการนำเสนอ เช่น Power Point, นิทรรศการ, เอกสารหลักฐานอื่น ๆ ฯลฯ ประกอบการพิจารณา

๑.๓ จัดเตรียมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ตำรวจ พระสงฆ์ กรรมการสถานศึกษา ฯลฯ

๒. คณะกรรมการประเมินระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๒.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
๒.๒ หัวหน้าส่วนราชการหน่วยงานในพื้นที่	รองประธานกรรมการ
๒.๓ ผู้แทน ศพส.จ./ศพส.อ.	กรรมการ
๒.๔ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส.ภาค	กรรมการ
๒.๕ ผู้แทนตำรวจภูธรจังหวัด	กรรมการ
๒.๖ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ผู้บริหาร/ผู้ปกครอง/ผู้นำท้องถิ่น)	กรรมการ
๒.๗ หัวหน้าส่วนราชการหน่วยงานในพื้นที่	กรรมการและเลขานุการ
๒.๘ ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา/ผู้แทนแต่ละส่วนราชการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๙ ผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ ๑) คณะกรรมการประเมินสามารถแต่งตั้งเพิ่ม – ลด ได้ตามความเหมาะสม

๒) ส่วนราชการหน่วยงานในพื้นที่ หมายถึง สพม./สพป./อศจ./กศน. /สช. อธิการบดี (ส่วนภูมิภาค โดย สพป./สพม./ส่วนกลางโดย สช.)

๓. การดำเนินงานในปีการศึกษา ๒๕๕๖ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ สถานศึกษาดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและอบายมุข และประเมินตนเอง เดือนตุลาคม ๒๕๕๖

๓.๒ การประเมินระดับหน่วยงานในพื้นที่ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖

๓.๓ การประเมินระดับจังหวัด เดือนธันวาคม ๒๕๕๖

๓.๔ การประเมินระดับกระทรวง เดือนมกราคม ๒๕๕๗

๓.๕ รับโล่และธงโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุขจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เดือนมกราคม ๒๕๕๗

๔. ปฏิทินการดำเนินงาน ตามปีงบประมาณให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑ สถานศึกษาประเมินตนเอง เดือนมีนาคม ของทุกปี

๔.๒ การประเมินระดับหน่วยงานในพื้นที่ เดือนเมษายน ของทุกปี

๔.๓ การประเมินระดับจังหวัด ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งดำเนินการประเมินและรวบรวมผลงาน พร้อมผลการประเมินสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีเด่น ส่ง ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ (ศพส.ศธ.) ภายใน เดือนพฤษภาคม ของทุกปี

๔.๔ การประเมินระดับกระทรวง และประกาศผลการประเมินภายใน เดือนมิถุนายน ของทุกปี

๔.๕ รับโล่และธงโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข จากฯพณฯนายกรัฐมนตรีในวันที่ ๒๖ มิถุนายน วันต่อต้านยาเสพติดโลก

แบบประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ปีการศึกษา ๒๕๕๖
ชื่อสถานศึกษา.....สังกัด สขป.นครศรีธรรมราช เขต ๔
สถานที่ตั้ง.....จังหวัดนครศรีธรรมราช โทรศัพท์.....โทรสาร.....

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน	คะแนนเต็ม	คะแนน	คะแนน	เอกสาร
สถานศึกษาจัดทำแผนงานปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา ดังนี้	๕๐ คะแนน	ประเมินตนเอง	คณะกรรมการ	หลักฐานอ้างอิง
ตัวบ่งชี้ ๑.๑ สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว - มาตรฐานด้านผู้เรียน มี ๓ ตัวบ่งชี้ ๑๑ เกณฑ์ชี้วัด คุณภาพ เน้นให้นักเรียนสามารถพัฒนาป้องกันและแก้ไข ตนเองให้ปลอดภัยเสถียร โรคเอดส์ และอุบัติเหตุได้ตาม ศักยภาพและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข -มาตรฐานด้านห้องเรียน มี ๓ ตัวบ่งชี้ ๑๓ เกณฑ์ชี้วัด คุณภาพ เน้นให้มีการบริหารจัดการและการดำเนินงาน ห้องเรียนสีขาว ให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ปลอดภัยจาก ยาเสพติด โรคเอดส์ และอุบัติเหตุ -มาตรฐานด้านครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น มี ๒ ตัวบ่งชี้ ๘ เกณฑ์ชี้วัด คุณภาพ เน้นให้ครู อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ มีส่วน ร่วมในการดำเนินกิจกรรมห้องเรียนสีขาวและความพึงพอใจ ต่อการดำเนินงาน	๓๐			
๑.๒ สถานศึกษาดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE - มีองค์ประกอบ ๓ ก. คือ กรรมการ กองทุน กิจกรรม - มีการดำเนินงานภายใต้ 3 ยุทธศาสตร์ - มีการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE - มีการจัดกิจกรรมภายใต้แนวคิด “ปรับทุกข์ สร้างสุข แก้ปัญหา พัฒนา EQ”	๑๐			
๑.๓ สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ ป.ป.ส. ด้านยาเสพติด - มีการจัดตั้งกองลูกเสือ ป.ป.ส. / เครือข่ายนักศึกษา - มีการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยใช้กระบวนการลูกเสือ	๕			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน สถานศึกษาจัดทำแผนงานปฏิบัติการตลอดปีการศึกษา ดังนี้ ตัวบ่งชี้ (ต่อ)	คะแนนเต็ม ๕๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๑.๔ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกัน ยาเสพติด - มีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ - โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด - กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด - กิจกรรมบ้านหลังเรียน - กิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา - กิจกรรมชุมนุมและชมรม - กิจกรรมค่ายคุณธรรม สมุดบันทึกความดี - กิจกรรมจิตอาสา/ผู้บำเพ็ญประโยชน์ - กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา - กิจกรรมอื่น ๆ ระบุ	๕			
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการป้องกัน	๕๐			
๒. มาตรฐานด้านการค้นหา สถานศึกษาดำเนินการคัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๒.๑ สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา	๕			
๒.๒ สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะหา ยาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง	๕			
๒.๓ สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ ยาเสพติด ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง - ภาคเรียนที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน - ภาคเรียนที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - รายงานผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ	๕			
๒.๔ สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษา แกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรม ทุกสัปดาห์	๕			
รวมคะแนนมาตรฐานการค้นหา	๒๐			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๓. มาตรฐานด้านการรักษา สถานศึกษามีการดำเนินการหรือนโยบายในการบำบัดรักษากลุ่มเสี่ยง / กลุ่มเสพ / กลุ่มติด ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๓.๑ สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู	๓			
๓.๒ สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๓			
๓.๓ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา	๒			
๓.๔ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านการให้คำปรึกษาในสถานศึกษา	๒			
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการรักษา	๑๐			
๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง สถานศึกษามี ระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๔.๑ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง - โครงการสำรวจประสานโรงเรียน ๑ ตำบล ๑ โรงเรียน - โครงการครู D.A.R.E. /สถานีดำรวจจำลอง - โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษา ป.ป.ส. - จัดครูเวรประจำวัน เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา - จัดครูออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง - จัดนักเรียน นักศึกษาแกนนำ เฝ้าระวังพื้นที่ต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น ห้องสุขา มุมอับ พื้นที่เสี่ยง - กิจกรรมหน้าเสาธง ๕ นาที (ตำรวจ ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร) - กิจกรรมโฮมรูม - กิจกรรมสภานักเรียน - กิจกรรมแนะแนว - กิจกรรมอื่น ๆ	๓			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง สถานศึกษามี ระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังนี้ ตัวบ่งชี้ (ต่อ)	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๔.๒ สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาในการดำเนินงานด้านยาเสพติด อย่างน้อยห้องเรียนละ ๕ คน หรือ ตามสัดส่วน ๑ : ๒๐	๓			
๔.๓ สถานศึกษามีครู อาจารย์แกนนำ ห้องเรียนละ ๑ คน สถานศึกษามีเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒			
๔.๔ สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดภัยจากยาเสพติด <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ /อุทยานการศึกษาป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา - สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว - สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง - สถานศึกษาจัดพื้นที่ให้มีลานกีฬาต้านยาเสพติด - สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมต้านยาเสพติด - กิจกรรมอื่น ๆ 	๒			
รวมคะแนนมาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง	๑๐			

หลักเกณฑ์ การประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ (๑๐๐ คะแนน)	คะแนน			หมายเหตุ
๕. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษามีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ปลอดภัยเสถียรอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน โดยดำเนินงานด้วยระบบบริหารจัดการ ดังนี้ ตัวบ่งชี้	คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	เอกสาร หลักฐานอ้างอิง
๕.๑ สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์	๒			
๕.๒ สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม	๒			
๕.๓ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงานมีคำสั่งและการประชุม	๒			
๕.๔ สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับสถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการ บริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	๒			
๕.๕ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒			
รวมมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ	๑๐			
รวม ๕ ด้าน	๑๐๐			
(ลงชื่อ).....ผู้รับรองข้อมูล (.....) ผู้อำนวยการโรงเรียน..... วันที่...../...../.....	(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการประเมิน (.....) วันที่...../...../.....			

เกณฑ์การประเมินคะแนน

- ระดับคะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป ระดับสถานศึกษาดีเด่น
- ระดับคะแนน ๘๕ - ๘๙ คะแนน ระดับสถานศึกษาดี

แบบประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ปีการศึกษา ๒๕๕๖

ชื่อสถานศึกษา..... สังกัด สขป.นครศรีธรรมราช เขต ๔

สถานที่ตั้ง.....จังหวัดนครศรีธรรมราช โทรศัพท์.....โทรสาร.....

มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ	คะแนน เต็ม	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	หมายเหตุ
๑. มาตรฐานด้านการป้องกัน (๕๐ คะแนน)				
๑.๑ สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว	๓๐			
๑.๒ สถานศึกษาดำเนินโครงการ TO BE NUMBER ONE	๑๐			
๑.๓ สถานศึกษาจัดกิจกรรมลูกเสือ ป.ป.ส. ด้านยาเสพติด / เครือข่าย นักศึกษา	๕			
๑.๔ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อป้องกันยาเสพติด	๕			
รวม	๕๐			
๒. มาตรฐานด้านการค้นหา (๒๐ คะแนน)				
๒.๑ สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา	๕			
๒.๒ สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะหายาเสพติดสำหรับนักเรียน นักศึกษากลุ่มเสี่ยงเดือนละ ๑ ครั้ง	๕			
๒.๓ สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้สารเสพติด ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง	๕			
๒.๔ สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ครู ประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมทุกสัปดาห์	๕			
รวม	๒๐			
๓. มาตรฐานด้านการรักษา (๑๐ คะแนน) สถานศึกษาดำเนินการหรือ มีนโยบายในการบำบัดรักษา				
๓.๑ สถานศึกษามีระบบการส่งต่อให้หน่วยงานที่ดูแลบำบัดรักษาฟื้นฟู	๓			
๓.๒ สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	๓			
๓.๓ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัดใน สถานศึกษา	๒			
๓.๔ สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านการให้คำปรึกษาใน สถานศึกษา	๒			
รวม	๑๐			

มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ชี้วัดคุณภาพ	คะแนน เต็ม	คะแนน ประเมินตนเอง	คะแนน คณะกรรมการ	หมายเหตุ
๔. มาตรฐานด้านการเฝ้าระวัง (๑๐ คะแนน)				
๔.๑ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมเฝ้าระวัง	๓			
๔.๒ สถานศึกษามีนักเรียน นักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาด้านยาเสพติดอย่างน้อยห้องเรียนละ ๕ คน	๓			
๔.๓ สถานศึกษามีครูแกนนำ อาจารย์แกนนำ เครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒			
๔.๔ สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดภัยยาเสพติด	๒			
รวม	๑๐			
๕. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (๑๐ คะแนน)				
๕.๑ สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์	๒			
๕.๒ สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม	๒			
๕.๓ สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงาน มีคำสั่งและการประชุม	๒			
๕.๔ สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒			
๕.๕ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒			
รวม	๑๐			
รวม ๕ ด้าน	๑๐๐			

เกณฑ์การประเมินคะแนน

- ระดับคะแนน ๙๐ คะแนนขึ้นไป ระดับสถานศึกษาดีเด่น
- ระดับคะแนน ๘๕ - ๘๙ คะแนน ระดับสถานศึกษาดี

(ลงชื่อ).....ผู้รับรองข้อมูล
(.....)
ประธานคณะกรรมการประเมิน
วันที่...../...../.....

คณะผู้จัดทำคู่มือ

๑. คณะที่ปรึกษา

- ๑.๑ นางพนิตา กำภู ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๑.๒ นายอดิพันธ์ ปากบารา ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒. คณะทำงาน

- ๒.๑ นายชัยชาญ ช่วยโพธิ์กลาง ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๒.๒ นายพงศ์ธร พนมสิงห์ หัวหน้ากลุ่มนโยบายพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๒.๓ นายบุญชื่น วิบูลย์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๒.๔ นางสาวชญาภรณ์ เทียงไธสง นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๒.๕ นางสุนีย์ แก้วอุไร นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต ๑๘
 ๒.๖ นางศิลาภรณ์ เทียมสมบัติ นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครปฐม เขต ๒